

Bruxelles, den 30. november 2018
(OR. en)

14989/18

RECH 512
COMPET 833

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	14516/18
Vedr.:	"Styringen af det europæiske forskningsrum" - Rådets konklusioner (vedtaget den 30. november 2018)

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om "Styringen af det europæiske forskningsrum", der blev vedtaget af Rådet på 3655. samling den 30. november 2018.

RÅDETS KONKLUSIONER**OM STYRINGEN AF DET EUROPÆISKE FORSKNINGSRUM**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM

- sine konklusioner af 2012 om "Det europæiske forskningsrum: et styrket partnerskab om videnskabelig topkvalitet og vækst"¹, hvori de eksisterende ERF-prioriteter blev fastlagt
- Det Europæiske Råds konklusioner af 2013², der efterspurgte et fuldt fungerende europæisk forskningsrum ved udgangen af 2014 som et politisk mål for at fremskynde strukturreformerne af de nationale systemer
- sine konklusioner af maj 2015 om "Køreplanen for det europæiske forskningsrum 2015-2020"³, som dannede grundlaget for medlemsstaternes efterfølgende nationale EFR-handlingsplaner
- sine konklusioner af december 2015 om "Revision af rådgivningsstrukturen for det europæiske forskningsrum"⁴, der dannede grundlag for en rationalisering af rådgivningsstrukturen, og hvori den første treårige revision af EFR's rådgivningsstruktur er planlagt til 2018

¹ Dok. 17649/12.

² Dok. EUCO 169/13.

³ Dok. 9351/15.

⁴ Dok. 14875/15.

- sine konklusioner af december 2015 om "Fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder i det europæiske forskningsrum"⁵, som understregede, at det er nødvendigt at fremme bæredygtige kulturelle og institutionelle ændringer i de nationale EFR-handlingsplaner eller at udvikle strategier for at gennemføre køreplanen for EFR og prioritere opnåelse af ligestilling mellem mænd og kvinder, herunder kønsdimensionen i forsknings- og innovationsindhold og -programmer
 - sine konklusioner af december 2017 "Fra den foreløbige evaluering af Horisont 2020 hen imod det niende rammeprogram"⁶, hvori Rådet gentog betydningen af en fortsat fælles indsats fra medlemsstaternes og Europa-Kommissionens side for at videreudvikle og styrke det europæiske forskningsrum (EFR) og understregede rammeprogrammets rolle som hovedinstrumentet til at støtte målene for og gennemførelsen af EFR
 - sine konklusioner af 29. maj 2018 om "Fremskyndelse af udveksling af viden i EU"⁷, hvori Rådet gav udtryk for vigtigheden af yderligere at fremme politikker om åben adgang og åben videnskab inden for rammeprogrammet og derudover, understregede den europæiske åbne videnskabsclouds rolle i vidensformidling og efterlyste forskningsinfrastrukturernes langsigtede bæredygtighed;
1. ERKENDER, at hvis det europæiske forskningsrum (EFR)⁸ gøres velfungerende, vil det bidrage væsentligt til at øge det europæiske forsknings- og innovationsøkosystems effektivitet, ensartethed og overordnede resultater, og at EFR kræver en systemisk tilgang; SER i den forbindelse MED TILFREDSHED PÅ medlemsstaternes og Europa-Kommissionens indsats siden Rådets resolution af juni 2000⁹, hvorved EFR blev oprettet efter Det Europæiske Råd i marts 2000¹⁰;

⁵ Dok. 14846/15.

⁶ Dok. 15320/17.

⁷ Dok. 9507/18.

⁸ EFR som defineret i artikel 179 i TEUF.

⁹ EFT C 205 af 19.7.2000, s. 1.

¹⁰ Dok. 100/00.

2. ANERKENDER den vigtige strategiske rolle, som ERAC spiller i forbindelse med rådgivning af Rådet for at sikre, at Europa maksimerer den økonomiske og sociale virkning af FoI-investeringer på europæisk og nationalt plan med henblik på at øge Europas globale konkurrenceevne, støtte beskæftigelsesvæksten, forbedre borgernes levestandard og nedbringe forsknings- og innovationskløften i Den Europæiske Union;
3. GENTAGER vigtigheden af et tæt partnerskab mellem medlemsstaterne og Europa-Kommissionen i det fælles arbejde hen imod styrkelse af EFR, herunder gennem det 9. rammeprogram Horisont Europa, og samarbejdet med de lande, der er associeret med forskningsrammeprogrammet (associerede lande), og med relevante interessenter fra forskningsmiljøet, erhvervslivet og samfundet;

EFR-MILEPÆLE

4. FREMHÆVER, at der er gjort visse fremskridt hen imod et forbedret EFR i alle EFR-relaterede grupper, der gennemfører EFR-prioriteterne, som repræsenterer vigtige milepæle for det europæiske forskningsrum¹¹; SER MED TILFREDSHED PÅ ERAC's indsats i 2018 med at gennemgå og tilpasse EFR's rådgivningsstruktur som skitseret i ERAC's udtalelse af 18. september 2018¹²;

¹¹ ERAC's årsrapport for 2017, dok. 1206/18.

¹² Dok. 1209/18 og 1209/18 ADD 1.

5. FREMHÆVER den nye tilgang til den europæiske forsknings- og innovationspartnerskabspolitik, som tog udgangspunkt i ERAC's ad hoc-gruppe om partnerskaber, og indførelsen i det nye forslag om Horisont Europa af en ny mekanisme til udvælgelse, gennemførelse, overvågning, evaluering og udfasning af EU-FoI-partnerskaber; SER FREM TIL Kommissionens kommende forelæggelse for ERAC i december 2018 af et forslag til de kriteriemæssige rammer for partnerskaber og den strategiske koordineringsproces for hele FoI-partnerskabernes livscyklus i samspil med den strategiske planlægning i forbindelse med Horisont Europa; GENTAGER, at selv om den strategiske koordineringsproces bør være fuldt operationel senest i maj 2019, bør der finde en tidlig og struktureret høring sted af medlemsstaterne og de associerede lande om alle FoI-partnerskabsinitiativer, der skal finansieres under Horisont Europa, på grundlag af deres indledende konsekvensanalyse, hvis deres forberedelse forventes igangsat, før den strategiske koordineringsproces er formelt etableret; FREMHÆVER den fortsatte relevans af koordinerings- og netværksaktiviteter mellem medlemsstaterne inden for og ud over EU's prioriteter som led i EFR-relaterede bestræbelser;
6. NOTERER SIG 10-årsdagen i 2018 for den fælles programlægning i EFR med 10 fælles programlægningsinitiativer (FPI'er); NOTERER SIG de seneste fremskridt i den specifikke ERAC-sammensætning Gruppen på Højt Plan for Fælles Programlægning (GPC) med at fremme udviklingen af langsigtede strategier for FPI'er, oprette en overvågningsmekanisme for nationale fremskridt på dette område og etablere nye rammer for evaluering af **mulige** nye og eksisterende FPI'er; GENTAGER den fortsatte relevans af i fællesskab at sætte ind over for globale udfordringer, navnlig inden for FPI'erne, og OPFORDRER Kommissionen TIL at fortsætte støtten til den fælles programlægningsproces og FPI'erne i overensstemmelse med de politiske mål på nationalt plan og EU-plan;

7. HILSER strategirapporten og ajourføringen af ESFRI's køreplan i 2018¹³ VELKOMMEN og OPFORDRER ESFRI TIL at udarbejde den næste ajourføring af ESFRI's køreplan i 2021 for at styrke dens strategiske rolle i det fremvoksende forskningsinfrastrukturlandskab; HILSER ligeledes den anden rapport om gennemførelsen af ERIC-forordningen¹⁴ VELKOMMEN og OPFORDRER Kommissionen TIL at forelægge den næste ERIC-gennemførelsesrapport senest i 2022; BEMÆRKER, at det er nødvendigt med passende foranstaltninger for at lette anvendelsen af ERIC-instrumentet, særligt for så vidt angår en acceptabel løsning for momsfritagelse for naturalydelse, stimulere investeringerne i ERIC'er og anden infrastruktur i ESFRI-køreplanen, øge tværnational og åben adgang til europæiske forskningsinfrastrukturer og forbedre deres finansielle bæredygtighed; OPFORDRER Kommissionen og medlemsstaterne TIL at gennemføre disse foranstaltninger hurtigst muligt og de fælleseuropæiske forskningsinfrastrukturer TIL at fremme deres tjenester på internationalt plan og opsøge nye internationale medlemmer, hvor det er relevant;
8. UNDERSTREGER vigtigheden af en samordnet indsats og god koordinering mellem EFR og rammeprogrammet, herunder det fremtidige Horisont Europa, for udviklingen af et arbejdsmarked for forskere i Europa og for en "åben videnskab"-politik, der skal forbedre anerkendelses- og belønningsmekanismer samt kompetenceudviklingsordninger for forskere; OPFORDRER alle involverede parter TIL at anerkende den tværgående karakter af lige muligheder og åben videnskab, navnlig hvad angår forskere i den tidlige fase og ph.d.-studerende;

¹³ <http://roadmap2018.esfri.eu/>.

¹⁴ Dok. 11022/18.

9. OPFORDRER ERAC, herunder den stående arbejdsgruppe vedrørende menneskelige ressourcer og mobilitet TIL at tilstræbe bedre synergier mellem EFR og det europæiske område for videregående uddannelse om spørgsmål vedrørende videregående uddannelse, forskningskarrierer og videntrekanten; NOTERER SIG i denne forbindelse med interesse budskaberne om at fremme en bedre kobling mellem videregående uddannelse og forskning i "Pariskommunikéet" af 25. maj 2018¹⁵;
10. NOTERER SIG det arbejde, som ERAC's stående arbejdsgruppe om køn i forskning og innovation har udført vedrørende de fælles retningslinjer om integrering af kønsperspektivet i internationalt samarbejde inden for videnskab, teknologi og innovation, sammen med den specifikke ERAC-sammensætning Strategisk Forum for Internationalt Videnskabeligt og Teknologisk Samarbejde (SFIC), herunder anbefalinger om, hvordan man behandler ligestilling mellem kønnene i Horisont Europa; NOTERER SIG med bekymring, at denne EFR-prioritet 4 om køn er gennemført uens på tværs af medlemsstaterne, hvilket berører gennemførelsen af forholdsmæssigt fair og kønsafbalancerede arbejdsvilkår inden for forskning i Europa; SER MED TILFREDSHED PÅ de fælles bestræbelser fra SFIC og ERAC's stående arbejdsgruppe om køn i forskning og innovation som et eksempel på god praksis for samarbejde på tværs af de forskellige EFR-prioriteter;
11. NOTERER SIG de skridt, der er taget, herunder arbejdet i ERAC's stående arbejdsgruppe om åben videnskab og innovation, hen imod iværksættelse af den europæiske åbne videnskabscloud (EOSC), som udgør en vigtig milepæl med henblik på at gøre alle forskningsdata i EFR FAIR¹⁶; UNDERSTREGER, at det er nødvendigt at udforme en fornuftig styringsramme for EOSC i koordination med medlemsstaterne, som styrker de videnskabelige samfund og med tiden kan udvikle sig; OPFORDRER alle inddragede parter TIL at indføre EOSC fuldt ud i rette tid og BEMÆRKER den vigtige rolle for forskningsinfrastrukturer i denne sammenhæng; MINDER OM behovet for en effektiv koordination mellem EOSC og ESFRI, herunder styringsniveauet;

¹⁵ *Paris Communiqué, Conférence ministérielle européenne pour l'enseignement supérieur*, den 25. maj 2018, http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/1/EHEAParis2018_Communique_final_952771.pdf.

¹⁶ Genfindelig, tilgængelig, kompatibel og genanvendelig.

12. OPFORDRER i lyset af den nye udvikling inden for vidensoverførsel, f.eks. åben innovation, Kommissionen TIL at revidere sin henstilling fra 2008 om forvaltning af intellektuel ejendom ved vidensoverførsel og om en kodeks for universiteter og andre offentlige forskningsinstitutioner for yderligere at øge indvirkningen af FoI gennem vidensoverførsel;
13. OPFORDRER medlemsstaterne, Europa-Kommissionen og, hvor det er relevant, private aktører samt NGO'er og borgere TIL at gøre en større indsats i forbindelse med SFIC for tættere koordination i internationalt samarbejde, blandt andet gennem fælles møder og mulige aftaler inden for videnskab og teknologi samt yderligere multilaterale aktiviteter, herunder for at nå målene for bæredygtig udvikling, hvorved der vil blive skabt synergi og merværdi på nationalt og europæisk plan; aktiviteterne inden for rammerne af Horisont Europa bør i denne sammenhæng også tages i betragtning;
14. HILSER Europa-Kommissionens rapport fra 2018 "Science, Research and Innovation Performance of the EU"¹⁷ VELKOMMEN som værdifuld dokumentation for EU's forsknings- og innovationsøkosystems tilstand; ANERKENDER stigningen i EU's innovationsresultater siden 2010 i henhold til resultattavlen for innovation 2018¹⁸; BEMÆRKER imidlertid med bekymring den ulige udvikling i det europæiske forskningsrum og FREMHÆVER i denne forbindelse behovet for at gøre EFR bedre rustet til at håndtere disse udfordringer;

¹⁷ Europa-Kommissionen: "Science, Research and Innovation Performance of the EU 2018, Strengthening the foundations for Europe's future", 2018, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/rec-17-015-srip-report2018_mep-web-20180228.pdf.

¹⁸ Europa-Kommissionen: "European Innovation Scoreboard 2018" (resultattavle for innovation 2018), https://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards_da.

15. GLÆDER SIG OVER ERAC's nye tilgang om at afholde regelmæssige strategiske politikdebatter for at videreudvikle politiksammensætningen for forskning og innovation i EFR; ANERKENDER den vigtige rolle, som disse strategiske politikdebatter kan spille som et forum for medlemsstaterne til bedre at forstå, hvor effektive de politikker og instrumenter, som står til deres rådighed, er på nationalt og europæisk plan til at gennemføre EFR-prioriteterne og nå Europas bredere økonomiske og sociale mål; OPFORDRER Kommissionen TIL at indsamle den aftalte dokumentation vedrørende udformning og indvirkning af FoU-politikker, som kan præge national politikudformning, herunder ved at fortsætte sit samarbejde med OECD;

REVISION AF RÅDGIVNINGSSTRUKTUREN FOR EFR

16. HILSER ERAC's udtalelse om revisionen af rådgivningsstrukturen for EFR VELKOMMEN og OPFORDRER ERAC og de andre EFR-relaterede grupper TIL hurtigt at gennemføre anbefalingerne heri via en handlingsplan i 2019, herunder revision af deres mandater, hvis det er relevant;
17. ANERKENDER, at de nuværende EFR-prioriteter fortsat bør være grundlaget for samarbejde mellem medlemsstater, associerede lande, Europa-Kommissionen og offentlige og private interessentorganisationer inden for et styrket EFR-partnerskab; NOTERER SIG, at køreplanen for EFR 2015-2020 fortsat vil finde anvendelse og fuldt ud overholde nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, samtidig med at den udnytter de nationale forsknings- og innovationssystemers mangfoldighed og styrker;
18. FREMHÆVER relevansen af Horisont 2020-politikstøttefaciliteten som et rammeprogramstøttet instrument til at styrke EFR-politikker; UNDERSTREGER i denne sammenhæng, at resultaterne af gensidig læring, peerevalueringer og specifikke støtteaktiviteter i forbindelse med politikstøttefaciliteten og af anden EFR-relateret dokumentation, såsom statusrapporten for EFR og resultattavlen for innovation, bør udnyttes af alle parter, herunder de EFR-relaterede grupper, hvis det er relevant; ER ENIGT OM, at der bør være større fokus på forbedring af relevansen og indvirkningen af de EFR-relaterede grupper;

19. MENER, at opstående behov for nye EFR-aktiviteter kan indarbejdes i de nuværende EFR-prioriteter; ANERKENDER den horisontale karakter af visse EFR-aktiviteter, som nødvendiggør yderligere samarbejde på tværs af EFR-prioriteter;
20. OPFORDRER TIL tilpasning af rådgivningsstrukturen for EFR som følger:
- ERAC skal undersøge mulighederne for at sætte nyt skub i den eksisterende GPC med henblik på at forberede medlemsstaternes og de associerede landes deltagelse i den strategiske koordinationsproces for partnerskaber, når der er truffet beslutning om dens udformning og udformningen af opgaver i det rette forum.
 - EFR-relaterede grupper skal tilrettelægge møder, der følger umiddelbart efter hinanden, eller fælles møder, når der er stor synergi med hensyn til indhold og målgrupper. På mellemlang sigt skal mulighederne for at optimere antallet af grupper undersøges, samtidig med at der sikres passende dækning af alle aspekter af EFR-prioriteter.
 - Alle EFR-relaterede grupper bør undersøge måder til at øge den direkte udveksling med relevante EFR-interessentorganisationer på og inddrage eksperter af høj kvalitet i deres arbejde.
 - For at fremme udveksling mellem politikker for EFR og det europæiske område for videregående uddannelse bør der afholdes regelmæssige møder, der følger umiddelbart efter hinanden, om relevante emner mellem ERAC og Bolognaopfølgingsgruppen og/eller generaldirektører inden for videregående uddannelse;

21. PÅPEGER, at effektiviteten af rådgivningsstrukturen for EFR bør optimeres:

- ERAC's ledende rolle i rådgivningsstrukturen for EFR bør opretholdes og styrkes. I denne forbindelse bør ERAC bistå de andre EFR-relaterede grupper under dets ansvar med at få optimale arbejdsbetingelser til deres bestræbelser på at nå de mål, der er fastsat i køreplanen for EFR.
- Mandaterne for alle EFR-relaterede grupper bør give hver gruppe klare målsætninger med konkrete og håndgribelige opgaver.
- I tilfælde af nye emner, som ikke dækkes af eksisterende grupper, kan EFR-relaterede grupper fortsat nedsætte ad hoc-arbejdsgrupper med klart definerede målsætninger for et begrænset tidsrum. Medlemsstaterne, de associerede lande og Europa-Kommissionen bør sikre, at deltagerne i alle slags grupper har en passende profil på det rette niveau, og desuden overveje at anvende politikstøttefaciliteten for at nå målene.
- Koordinationen mellem rådsformandskabets prioriteter og dagsordenerne for de EFR-relaterede grupper skal øges, navnlig gennem inddragelse af kommende rådsformandskaber i styringskomitéen for ERAC 18 måneder inden deres formandskabsperiode.
- Europa-Kommissionen, herunder dens Fælles Forskningscenter, opfordres til fortsat at fremme samspil med Kommissionens rådgivende ekspertgrupper og de EFR-relaterede grupper, hvis det er relevant, for at undgå overlapning af indsatsen og for at optimere effektiviteten af det samlede FoI-rådgivningssystem, f.eks. det europæiske FTU-evalueringsnetværk, eller på området åben videnskab og innovation;

EFR'S FREMTID

22. OPFORDRER Kommissionen TIL senest i midten af 2020 at offentliggøre en ny EFR-meddelelse for perioden efter 2020 på grundlag af solid dokumentation, som kan foreslå reviderede EFR-politikprioriteter og EFR-styrings- og - overvågningsmekanismer på nationalt plan og EU-plan;
 23. OPFORDRER Rådets formandskaber TIL at overveje at tilrettelægge regelmæssige EFR-ministerkonferencer fra 2020 med den nye EFR-meddelelse som grundlag for Rådets fastsættelse af EFR-prioriteter;
 24. MENER, at medlemsstaternes og de associerede landes "nationale EFR-handlingsplaner" er vigtige instrumenter til at gennemføre EFR. Disse planer kræver et sammenhængende og strømlinet overvågningsredskab, der skal anvendes for alle EFR-prioriteter og -grupper, og som kan tilpasses de forskellige nationale køreplaner og bør anvendes frivilligt;
BEMÆRKER, at det er nødvendigt at undersøge mulighederne for bedre at koordinere de nationale EFR-handlingsplaner med det europæiske semester;
 25. FORESLÅR endvidere med henblik på udløbet af "køreplanen for EFR 2015-2020", at Kommissionen i tæt samarbejde med medlemsstaterne foretager en grundig evaluering af denne form for ERA-politikudformningsredskab;
 26. SER FREM TIL den næste revisionsproces for rådgivningsstrukturen for EFR senest i 2021 under hensyntagen til den mulige nye EFR-meddelelse og det potentielle resultat af den første EFR-ministerkonference.
-